

Radovi Zavoda za informacijske studije

Knjiga 30.

Recenzenti:

prof. dr. sc. Josip Kolanović

dr. sc. Dražen Kušen

Ivana Prgin, viša arhivistica

Izdavač:

Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske i komunikacijske
znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Za izdavača:

Vlatko Previšić

Tehnički urednik:

Hrvoje Stančić

Dizajn naslovnice:

Hrvoje Stančić

Lektura:

Milica Mihaljević

Tisak:

Web 2 tisak d.o.o.

Naklada:

250 primjeraka

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 000914340.

ISBN 978-953-175-577-1

Tisak je financirao Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu iz sredstava za
namjensko financiranje znanstvenoga rada u 2014. godini.

Marta Mihaljević
Milica Mihaljević
Hrvoje Stančić

Arhivistički rječnik

ENGLESKO-HRVATSKI I HRVATSKO-ENGLESKI

Zavod za informacijske studije
Zagreb, listopad 2015.

Sadržaj

Predgovor	3
RASPRAVA	7
1. Arhivistika i leksikografija	7
1.1. Arhivistika	7
1.2. Leksikografija – podjela rječnika	9
1.3. Dosadašnji projekti izrade hrvatskoga rječnika arhivistike	17
1.4. O međunarodnome projektu <i>Multilingual Archival Terminology</i>	21
2. Izrada hrvatske inačice rječnika	23
2.1. Tehnički zahtjevi.....	23
2.2. Obrada naziva po koracima	27
2.2.1. Primjeri nastanka hrvatskoga rječničkog članka.....	28
2.2.2. Brisanje istoizraznih i nepotrebnih definicija	35
2.2.3. Odabir najboljega hrvatskog naziva.....	43
2.2.3.1. Novi hrvatski nazivi	43
2.2.3.2. Hrvatski naziv nije doslovan prijevod engleskoga naziva	48
2.2.4. Razlikovanje istoizraznih (bliskoizraznih) glagola i imenica	52
2.2.5. Definiranje pridjeva	57
2.2.6. Više engleskih rječničkih članaka > jedan hrvatski rječnički članak	59
2.2.7. Jedan engleski rječnički članak > više hrvatskih rječničkih članaka	64
2.2.8. Suradnja s pravnicima	72
2.2.9. Zaključak o koracima obrade.....	74
2.3. Pomoć ostalih jezika pri obradbi hrvatskih naziva	75

2.4. Nazivi koji se ne nalaze u engleskome rječniku.....	76
2.5. Novi hrvatski nazivi	76
2.6. Značenjski odnosi u rječniku	77
2.7. Postavljanje hrvatskih naziva na MAT	83
Kratice i uputnice	90
ENGLESKO-HRVATSKI RJEČNIK.....	91
HRVATSKO-ENGLESKI RJEČNIK.....	161
Popis priloga.....	177
Popis izvora	178
O autorima	182

O autorima

Marta Mihaljević, mag. inf. i mag. philol. croat.

Diplomirala je hrvatski jezik i književnost te informacijske i komunikacijske znanosti na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sudjelovala je na domaćim arhivističkim konferencijama te predstavila mrežno izdanje hrvatske inačice *Višejezičnoga arhivističkog rječnika* u Hrvatskome državnom arhivu. Prevoditeljica je Međunarodnoga arhivskog vijeća (International Council on Archives, ICA) za hrvatski jezik. Aktivna je članica Akademskoga zbora FFZG-a Concordia discors. Njezini su istraživački interesi arhivistika, jezikoslovlje, marketing i sociolingvistika.

dr. sc. Milica Mihaljević, znanstvena savjetnica

Voditeljica je Odjela za hrvatski standardni jezik u Institutu za hrvatski jezik i jezikoslovlje i znanstvena savjetnica u trajnome zvanju. Njezin je znanstveni interes u prvome redu usmjeren na hrvatski standardni jezik, terminologiju, normativistiku, leksikologiju i leksikografiju. Autorica je samostalnih knjiga *Hrvatsko računalno nazivlje* (1993.), *Terminološki priručnik* (1998.) i *Kako se na hrvatskome kaže WWW – kroatistički pogled na svijet računala* (2003.). U suautorstvu je napisala *Hrvatski jezični savjetnik* (1999.), *Školski rječnik hrvatskoga jezika* (2012.), udžbenike, vježbenice i priručnike za gimnaziju i strukovne škole *Hrvatski jezik 4* (1999., 2001.) te knjige *Normativnost i višefunkcionalnost na hrvatskome jeziku* (2005.), *Publicistički funkcionalni stil* (2009.), *Jezični savjeti* (2010.), *Od računalnoga žargona do računalnoga nazivlja* (2012.), *Hrvatski terminološki priručnik* (2012.), *Hrvatski pravopis* (2013.), *Pregled povijesti, gramatike i pravopisa hrvatskoga jezika* (2013.), *Hrvatski na maturi* (2014.), *Rječnik kristalografije, fizike kondenzirane tvari i fizike materijala* (2014.). Sa suautorima *Školskoga rječnika hrvatskoga jezika* dobitnica je nagrade Grada Zagreba, a sa suautorima *Hrvatskoga pravopisa* dobitnica je nagrade Ivan Filipović. Urednica je časopisa *Hrvatski jezik* i članica uredništva časopisa *Rasprave: časopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje*. Članica je *Terminološke komisije Međunarodnoga slavističkog komiteta (Terminology Commission affiliated with the ICSS)*. Kao vanjska suradnica predavala je na Hrvatskim studijima, Učiteljskome fakultetu, Filozofskome fakultetu te Fakultetu elektrotehnike i računarstva.

dr. sc. Hrvoje Stančić, izv. prof.

Predstojnik je Katedre za arhivistiku i dokumentalistiku na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Autor je knjige *Digitalizacija*, suautor knjige *Heritage Live. Upravljanje baštinom uz pomoć informacijskih alata*, urednik četiriju knjiga, a objavio je, samostalno ili u suautorstvu, više od 80 znanstvenih i stručnih radova. Nastavu izvodi na preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju informacijskih i komunikacijskih znanosti. Kao istraživač sudjelovao je u radu četiriju nacionalnih znanstveno-istraživačkih projekata i na jednome međunarodnom TEMPUS projektu. Vodio je na razini Fakulteta međunarodni projekt HERITAGE Live, koji se odvijao u okviru IPA operativnoga programa prekogranične suradnje Slovenija – Hrvatska 2007. – 2013. Na razini Hrvatske koordinirao je aktivnosti europske koordinacijske inicijative Digital Preservation Europe – DPE. Istraživač je i voditelj hrvatskoga istraživačkog konzorcija na međunarodnome projektu *InterPARES Trust – Trust and Digital Records in an Increasingly Networked Society*. Istraživački se bavi pitanjima povezanim s problemom digitalizacije, dugoročnoga očuvanja digitalnih arhivskih zapisa te očuvanjem autentičnosti i povjerenja u digitalne zapise. Koordinator je radionica na Odsjeku te je od 2007. aktivno uključen u organizaciju odsječke bialne međunarodne konferencije INFUTURE – The Future of Information Sciences. Član je Hrvatskoga arhivističkog društva (HAD), Hrvatskoga informacijskog i dokumentacijskog društva (HIDD), Hrvatskoga nacionalnog komiteta ICOM-a te je fakultetski predstavnik u Međunarodnome centru za arhivska istraživanja ICARUS.

Pristup interaktivnoj bazi podataka s arhivističkim nazivima *Multilingual Archival Terminology* (<http://www.ciscra.org/mat/>) ostvaren je zahvaljujući suradnji s:

The Centre for International Study of
Contemporary Records and Archives (CISCRA),
School of Library, Archival and Information Studies (SLAIS),
University of British Columbia (UBC),
Vancouver, Kanada, <http://ciscra.org/>

International Council on Archives (ICA), <http://www.ica.org/>